

A máriavölgyi kegytemplom

2010 július 10. Flag

Szöveg méret

90
Mentés

- 0

Értékelés kiválasztása

Még nincs értékelve

Mérték

Magyar Nemzet szombati magazinjának egyik legérdekesebb sorozatát közöljük le folytatásokban, melyben a remek Ludwig Emil megmutatja nekünk a rejt?zköd? Magyarország eldugott kincseit, melyek mellett sokszor figyelmetlenül elhaladunk a mindennapi rohanó életünk során. Vigyázzunk ezekre a páratlan kincsekre, hiszen ezek a kincsek alappillérei szeretett Hazánknak.

Pozsony északi határában, a Morva folyó lapályára ereszked? Kis-Kárpátok lábánál, kies erd?vidéken található a híres Máriavölgy. A szlovákul Mariankának nevezett községnek ezer állandó lakosa van, de az utóbbi id?ben egyre többen költöznek ki az üdít? helyre a zajos f?városból.
Az udvari erd?birtokot, amelyet akkor Thalnak (Völgynek) neveztek, 1377-ben adományozta Nagy Lajos király kedvelt szerzeteseinek, a pálosoknak. Donációja szerint: „Mi, Lajos (…) a tisztelet és remény érzetében, melyet ápolunk a boldogságos és dics?séges Szent Sz?z, valamint a szentpáli remetetestvérek társulata iránt, azon igyekezetben, hogy e szerzetesek létszámát és kolostoraikat országunkban gyarapítsuk, örök tulajdonul adományozzuk Thal földjét, amely eddig Porusthia (Borostyánk?, Bernstein, ma Pajstún) várának tartozéka volt, de most kivesszük a várispánság joghatósága alól.”

A helyet – ahol már korábban, állítólag a tatárjárás el?tt is tartózkodtak remeték – tehát Sz?z Mária tiszteletére Máriavölgynek (Mariathalnak) keresztelték, s egyúttal a börzsönyi Márianosztra rendházának fennhatósága alá helyezték. Bár még Lajos uralkodásának hátralév? részében (1382 el?tt) megépült a fehér barátok els? temploma és részben a gótikus klastrom, Máriavölgy a középkorban mégsem vált igazán jelent?ssé. Szerepe csak akkor n?tt kimagaslóvá a rend és az ország életében, amikor a törökök Mohács utáni el?nyomulása miatt evakuálni kellett a

pálos rend budaszentl?rinci anyakolostorát – Remete Szent Pál ereklyéivel együtt. A hódoltsági terület?l és a reformáció frontvonalától biztonságos távolságra lév? helyen, a katolikus központok (Pozsony, Bécs, Nagyszombat) közelében békésen meghúzódtak és építkeztek a szerzetesek, majd ide kerültek a XVI–XVII. században sorra elnéptelened? pálos kolostorok ingóságai, kegytárgyaik, okirataik, könyvtáraik.
A templom barokk köntösbe öltöztetett, alapjában és szerkezetében gótikus épület. Teljes bels? hossza 18, szélessége 9,5 méter. Négyszakaszos hajóját kés? gótikus hálóboltozat (1471), a háromszakaszos hajót még az eredeti, Nagy Lajos korabeli bordás keresztboltozat fedi. Ez utóbbi, valamint a sokszögzáródású apszis részletei – a boltvállakat tartó gyámok, zárókövek stb. – közeli rokonságot mutatnak a szintén ekkor épült nosztrai és a dunántúli csatkai és a tüskevári pálos kolostortemplomokkal. Külön említést érdemelnek a máriavölgyi szentély bonyolult szerkesztés?, mérm?ves ablakai.
A templom barokk stílusú renoválásai az ellenreformáció magyarországi fénykorára esnek. 1642 és 1666 között, a buzgó Mária-tisztel? Lippay György esztergomi érsek hivatali idejében indultak a hatalmas búcsújárások a máriavölgyi kegyhelyre. A b?kez? adományok jókora munkálatokat fedeztek. Thököly Imre 1687. évi dúlása után történt a legnagyobb szabású átépítés, 1694-ben szentelték fel az új kegyoltárt, és ekkor készültek a szent forráskutak kápolnái.
Máriavölgy évi f? búcsúi: pünkösd és Kisasszony napja (szeptember 8.), ám a mostani hétvégén is várhatóan sokezernyi zarándok látogat el a Nagyboldogasszony-ünnepre.

Ludwig Emil, mno.hu

Ajánló